

Plenarhandling

A9-0355/2022

20.12.2021

BETÄNKANDE

om genomförandet av det sjätte momsdirektivet: vad måste till för att minska
momsgapet i EU?
(2020/2263(INI))

Utskottet för ekonomi och valutafrågor

Föredragande: Olivier Chastel

INNEHÅLL

	Sida
MOTIVERING – BAKGRUND OCH SLUTSATSER	3
FÖRSLAG TILL EUROPAPARLAMENTETS RESOLUTION	8
INFORMATION OM ANTAGANDET I DET ANSVARIGA UTSKOTTET	23
SLUTOMRÖSTNING MED NAMNUPPROP I DET ANSVARIGA UTSKOTTET	24

MOTIVERING – BAKGRUND OCH SLUTSATSER

Europaparlamentet har, i linje med sina skyldigheter enligt artikel 14 i EUF-fördraget, strävat efter att bedöma tillämpningen och genomförandet av **rådets sjätte direktiv 77/388/EEG av den 17 maj 1977 om harmonisering av medlemsstaternas lagstiftning rörande omsättningskatter – Gemensamt system för mervärdesskatt: enhetlig beräkningsgrund**, det så kallade sjätte momsdirektivet.

En studie som genomfördes av DIW ECON med stöd av Europaparlamentets utredningstjänst om utvärderingen av direktivet utgjorde en central källa till främst **empiriska** uppgifter i samband med utarbetandet av detta betänkande om genomförandet.

Studien, som även innehåller en detaljerad genomgång av litteraturen, ledde till en diskussion om följande prioriterade punkter:

- Momssatser, skattebaser och momsgap i EU:s medlemsstater.
- Effekterna av diversifieringen av reducerade momssatser på företagen.
- Effekterna av reducerade momssatser på konsumenterna och på sociala mål och miljömål.

Tillämpningsområdet för detta betänkande om genomförandet

I detta betänkande utvärderas i möjligaste mån genomförandet av införlivandet av det sjätte direktivet, omarbetat genom rådets direktiv 2006/112/EG av den 28 november 2006, i syfte att dra slutsatser och ta fram några idéer för att förbättra tillämpningen. Betänkandet syftar även till att analysera momsgapet mellan medlemsstaterna.

Momsgapet motsvarar skillnaden mellan de förväntade momsintäkterna och den moms som faktiskt uppbärs. Det ger en uppskattning av de förlorade intäkterna med koppling till skattebedrägeri och skatteundandragande, men även till konkurser, insolvens och räknefel.

Enligt den rapport om momsgapet som kommissionen offentliggjorde i september 2020 har medlemsstaterna registrerat förlorade momsintäkter på uppskattningsvis 140 miljarder euro, vilket motsvarar en total intäktsförlust på 11 % på EU-nivå. Effekterna av covid-19-pandemin, inbegripet minskad konsumtion och fler konkurser, har lett till att prognoserna för 2020 har reviderats uppåt, med en potentiell förlust på 164 miljarder euro (dvs. 13,7 %).

Bakgrund

Det **sjätte momsdirektivet av den 17 maj 1977**¹ syftade till att få till stånd en enhetlig beräkningsgrund för harmoniserade momssatser. Målet var att avskaffa skattegränser och skattekontroller vid de inre gränserna för alla transaktioner mellan medlemsstaterna i syfte att fullborda den inre marknaden den 31 december 1992.

I samband med att skattegränserna mellan medlemsstaterna avskaffades i slutet av 1992 antogs en övergångsordning för moms den 1 januari 1993 på grund av bristande politisk vilja

¹ Rådets direktiv 77/388/EEG av den 17 maj 1977 om harmonisering av medlemsstaternas lagstiftning rörande omsättningskatter – Gemensamt system för mervärdesskatt: enhetlig beräkningsgrund.

och av tekniska anledningar. Under övergångsperioden beskattades gemenskapsinterna transaktioner som utfördes av beskattningsbara personer som inte var undantagna från skatteplikt i **destinationsmedlemsstaten**.

Det sjätte direktivet och ändringarna av det har av tydlighetsskäl, rationalitetsskäl och transparens skäl införlivats och omarbetats till en enda text², dvs. **rådets direktiv 2006/112/EG av den 28 november 2006 om ett gemensamt system för mervärdesskatt (momsdirektivet), som för närvarande är i kraft**.

Vid omarbetningen av direktivet från 1977 bibehölls alla lagbestämmelser från det sjätte direktivet, men man tog även med momsbestämmelser från andra direktiv och omstrukturerade texten för att göra den mer läsbar.

Direktivet (2006/112/EG), som är en hörnsten i EU:s nuvarande momsram, föreskriver att **övergångsreglerna** ska ersättas av en **slutlig ordning** som grundar sig på att beskattning ska ske i den medlemsstat där leveransen av varor eller tillhandahållandet av tjänster har sitt ursprung. I *meddelandet av den 6 december 2011 Mervärdesskattens framtid – mot ett enklare, robustare och effektivare mervärdesskattesystem som anpassats till den inre marknaden* konstaterade kommissionen dock att det inte längre var realistiskt att tillämpa ursprungsprincipen och att destinationsprincipen var en politiskt mer genomförbar lösning. Denna ståndpunkt stöddes av Europaparlamentet i sin resolution av den 13 oktober 2011 om mervärdesskattens framtid³.

En betydande revidering av direktiv 2006/112/EG inleddes 2016 i syfte att uppdatera EU:s momssystem och se till att det blev mindre sårbart för bedrägerier, inbegripet *En handlingsplan för mervärdesskatt: Mot ett gemensamt mervärdesskatteområde i EU – Dags för beslut* av den 7 april 2016. Förslaget till direktiv av den 25 maj 2018 om ändring av direktiv 2006/112/EG, som föreskriver närmare tekniska bestämmelser som är nödvändiga för att det slutgiltiga momssystemet för handel med varor mellan företag inom EU ska fungera, kompletterar rådets direktiv (EU) 2018/1910 av den 4 december 2018⁴ som lade grunden till det slutgiltiga momssystemet för gränsöverskridande handel med varor mellan företag genom att fastställa närmare tekniska bestämmelser för att göra det möjligt att införa ett slutgiltigt momssystem för gränsöverskridande varutransaktioner mellan företag.

Förslaget till direktiv av den 25 maj 2018 om gränsöverskridande handel utgör således en del av förändringsprocessen i syfte att inrätta ett gemensamt momsområde i EU. Processen inbegriper även två andra förslag till ändring av momsdirektivet, dvs. momssatsen⁵ och den

² EGT L 145, 13.6.1977, s. 1. Direktivet ändrades senast genom direktiv 2006/98/EG (EUT L 221, 12.8.2006, s. 9).

³ Europaparlamentets resolution av den 13 oktober 2011 om mervärdesskattens framtid (2011/2082(INI)), P7_TA(2011)0436.

⁴ EUT L 311, 7.12.2018, s. 3–7. Rådets direktiv (EU) 2018/1910 av den 4 december 2018 om ändring av direktiv 2006/112/EG vad gäller harmonisering och förenkling av vissa regler i mervärdesskattesystemet för beskattning av handel mellan medlemsstaterna.

⁵ COM(2018)0020: Förslag till rådets direktiv av den 18 januari 2018 om ändring av direktiv 2006/112/EG vad gäller mervärdesskattesatser. Europaparlamentet avgav sitt yttrande den 3 oktober 2018. Yttrandena från Ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén antogs den 23 maj 2018 respektive den 10 oktober 2018.

särskilda ordningen för små företag⁶. Direktiv 2006/112/EG har även varit föremål för en rad ändringar, varav vissa är kopplade till covid-19-pandemin och brexit⁷.

Det framtida momssystemet som bygger på destinationsprincipen, såsom föreslås av kommissionen men ännu inte har godkänts av rådet, syftar till att ge staterna en viss flexibilitet när det gäller fastställande av momssatser och bibehållande av befintliga reducerade momssatser. Medlemsstaterna bör emellertid inte bortse från det prioriterade målet att säkerställa en större konvergens i momssatserna. Reducerade momssatser bör följaktligen fortsätta att utgöra en avvikelse från normalskattesatsen ”för att undvika en oproportionerlig fragmentering av mervärdesskattesystemet på den inre marknaden”.

I sin not av den 4 juni 2021 till de ständiga representanternas kommitté (Coreper) tillhandahöll rådets generalsekretariat en detaljerad analys av de framsteg som gjorts sedan 2018 och angav de viktigaste kvarstående frågorna⁸. Dessa kvarstående frågor lades fram vid Ekofinrådets möte den 18 juni 2021 för politisk vägledning.

Slutsatser

Direktiv 2006/112/EG har ständigt förbättras för att utvidga dess tillämpningsområde. EU:s övergångsordning för moms för gemenskapsinterna transaktioner är komplex och svag när det gäller att hantera skattebedrägerier, i synnerhet så kallade karusellbedrägerier (eller gemenskapsinterna bedrägerier via skenföretag)⁹, dvs. den mest utbredda formen av momsbedrägerier, och medför onödiga och betydande risker för företag.

För att hantera utmaningarna inom en globaliserad, digital och rörlig ekonomi behöver EU ett enkelt, transparent, effektivt, förbättrat och moderniserat momssystem, som tar hänsyn till vikten av att upprätthålla konkurrenskraften, är anpassat till den inre marknaden och är bedrägerisäkert. Ett sådant system är nödvändigt för att erhålla medborgarnas och företagens stöd och för att ge dem garantier för att deras pengar används på korrekt sätt.

Det är dags att vi går mot ett **slutgiltigt momssystem**, dvs. ett system som är enkelt, bedrägerisäkert och tillräckligt flexibelt så att det kan anpassas till utvecklingen inom teknik och handel, **på grundval av principen om beskattning i destinationslandet**, enligt vilken moms på transaktioner mellan företag tas ut på grundval av kundens bosättningsland, och ingående moms kan drivas in i det land där den har betalats.

Den studie som genomfördes av DIW ECON gav oss ingående information om momssystemen och deras effekter i EU:s medlemsstater, och förstärkte vår vilja att uppmana

⁶ COM (2018) 21 final.

⁷ Till följd av covid-19-pandemin sköt man i beslut (EU) 2020/1109 upp den dag då det andra paketet träder i kraft från den 1 januari 2021 till den 1 juli 2021 för att ge EU:s länder och företag mer tid för att förbereda sig inför de nya reglerna. Direktiv (EU) 2020/2020 ändrar direktiv 2006/112/EG för att säkerställa en prismässigt mer överkomlig tillgång till leveranser av covid-19-vacciner och medicintekniska produkter för in vitro-diagnostik av covid-19 (testkit) som svar på covid-19 i Europa.

Som ett resultat av brexit: rådets direktiv (EU) 2020/1756 av den 20 november 2020 om ändring av direktiv 2006/112/EG om ett gemensamt system för mervärdesskatt vad gäller identifiering av beskattningsbara personer i Nordirland.

⁸ Not 9420/21 från rådets generalsekretariat till ständiga representanternas kommitté av den 4 juni 2021.

⁹ Denna typ av bedrägeri, som är mycket vanlig vid handel med elektroniska komponenter, mobiltelefoni och textilier, innebär att varorna skickas runt mellan flera företag i olika medlemsstater och att man utnyttjar det faktum att det inte tas ut någon moms på varuleveranser inom EU.

rådet att anta förslaget till direktiv av den 25 maj 2018, som antogs av Europaparlamentet den 12 februari 2019. Studien redogör för de huvudsakliga iakttagelserna om skillnaderna i moms-satser, om skattebaser och momsgap, om effekterna av diversifiering och reducerade moms-satser för företag och konsumenter samt effekterna av reducerade moms-satser som ett potentiellt verktyg för att nå de sociala målen och miljömålen i EU.

I studien konstateras att det förekommer stora skillnader mellan momssystemen och följaktligen i momsgapen och kostnaderna för efterlevnad, och den identifierar fördelarna med konvergens i syfte att ytterligare krympa intervallet för normalskattesatsen genom att rationalisera reducerade moms-satser och moms-befrielser. Att gå mot en enhetlig moms-sats skulle i synnerhet göra det möjligt att minska standardmoms-satsen med upp till 7 %, sänka kostnaderna för efterlevnad, som på ett oproportionerligt sätt överbelastar små och medelstora företag, och slutligen minska bedrägerierna, som utgör en tung börda för de offentliga finanserna och konsumenterna och även påverkar EU:s ekonomiska intressen eftersom moms-en utgör EU:s näst största egna medel. Ett sådant system – som är enklare (för närvarande finns det 250 moms-befrielser och reducerade moms-satser i EU), mer transparent, grundat på nära samarbete samt utbyte av information och bästa praxis mellan medlemsstaterna i linje med subsidiaritetsprincipen – skulle leda till en bättre fungerande inre marknad. En rationalisering av de nuvarande reducerade moms-satserna och undantagen är nödvändig om EU vill ha den effektiva inre marknad som är så viktig för den ekonomiska återhämtningen. Det kan också vara värt att analysera en harmonisering av reducerade moms-satser.

I studien konstateras att momsgapet, som beräknas som skillnaden mellan det moms-belopp som faktiskt har uppburits och den totala moms som ska betalas, i genomsnitt uppgick till omkring 10 % i EU-27 år 2019, jämfört med 20 % år 2009. I studien konstaterar man än en gång att skillnaderna i momsgapet är mycket stora mellan medlemsstaterna, dvs. 33 % i Rumänien och 1 % i Sverige och Kroatien.

Företagens skattekostnader avser mer än enbart de skatter som betalas eftersom kostnaderna för efterlevnad också måste inbegripas. Särskild uppmärksamhet bör ägnas åt små och medelstora företag, som är ryggraden i EU:s ekonomi. De små och medelstora företagen är överdrivet överbelastade, i synnerhet på grund av att kostnaderna för efterlevnad i de allra flesta fallen är fasta. Enligt experternas uppskattningar uppgår de totala kostnaderna till mellan 1 % och 4 % av omsättningen, vilket är av betydelse. Digitaliseringen gör det möjligt att minska kostnaderna men på kort sikt leder den till att företagen belastas, särskilt de små och medelstora företagen, eftersom de måste förvärva den senaste tekniken och sakkunskapen. Medlemsstaterna kommer i framtiden att behöva ett harmoniserat it-system.

Diversifieringen av moms-satser fragmenterar den inre marknaden och snedvrider den genom att främja illojal konkurrens på EU:s inre marknad, öka kostnaden för efterlevnad, undergräva konkurrensen och uppmuntra utnyttjandet av prisskillnader mellan länderna genom att flytta konsumtionen till de medlemsstater som har lägre moms-satser samt genom att snedvrیدا regeringarnas intäktsupp-börd. Olika momssystem kan också skapa ojämlika konkurrensvillkor gentemot tredjeländer och snedvrیدا priserna, och därmed snedvrیدا den internationella handeln. Därför måste principerna om transparens, god förvaltning och informationsutbyte respekteras eftersom ett momssystem som fungerar är ett system som inte inverkar på handeln.

Slutligen uppger studien att eftersom reducerade moms-satser endast har en liten och tillfällig dominoeffekt på priserna, är deras inverkan på konsumenterna och på uppnåendet av de sociala målen och miljömålen begränsad. Andra faktorer, såsom priselasticitet när det gäller efterfrågan, bör tas i beaktande. För att vara effektiva måste de reducerade moms-satserna i detta sammanhang med betydande kostnader för regeringarna på grund av urholkningen av skattebasen, helt eller delvis resultera i lägre priser för konsumenterna men också kompletteras med andra initiativ, såsom skatteavdrag och direkta subventioner, vars fördelar är att de direkt riktar sig till konsumenten eller företagaren. De reducerade moms-satserna riktar sig inte till de fattigaste hushållen och har därför en mindre effekt än vad man hade hoppats när det gäller att uppnå de sociala målen och miljömålen. De leder till en mekanisk förlust som kan uppgå till så mycket som 22 % av de totala nationella momsintäkterna, och leder till högre kostnader för efterlevnad och större risker för momsbedrägerier. Experter har konstaterat att den sänkta moms-en under covid-19-pandemin inte hade den önskade effekten på konsumtionen på grund av att företagen, som hade förutsett att åtgärden skulle öka deras vinstmarginal, inte sänkte priserna. Det är alternativkostnaden som bör vara vår kompass och vägleda våra beslut. I stället för att minska moms-en, vilket gynnar producenterna eller konsumenterna på grundval av den volym som avses, bör vi fråga oss om det är bättre att sänka andra skatter som har en mer gynnsam effekt när det gäller miljö, rättvisa, sysselsättning eller stimulering av den lokala ekonomin. Utöver direkta incitament bör främjande av kollektiva nyttigheter och informationskampanjer, i synnerhet för att nå miljömålen, betraktas som ett hållbart alternativ till reducerade moms-satser.

Mot bakgrund av att miljöpolitiken har en allt större betydelse är det en fördel att denna studie bidrar med idéer för framtida forskning.

Det finns ett akut behov av att begränsa moms-gapet mellan medlemsstaterna inom ramen för den ekonomiska återhämtningen för att mildra den socioekonomiska krisen till följd av covid-19-pandemin. Detta gap kan minskas genom att man förenklar systemet för genomförande av moms och bekämpar bedrägerier, framför allt tack vare digitaliseringen, som gör det möjligt för både regeringar och företag att agera i realtid. Faciliteten för återhämtning och resiliens, som kännetecknas av enighet och solidaritet, måste hjälpa medlemsstaterna att utveckla en mer produktiv, inkluderande och innovativ ekonomi som är inriktad på miljömässig och digital omställning. En korrekt finansiering av moms-en skulle bidra till att återbetala skulder. Den ekonomiska återhämtningen efter covid-19 utgör en möjlighet för förändring till mer rättvisa, mer miljövänliga och bättre riktade skattesystem.

FÖRSLAG TILL EUROPAPARLAMENTETS RESOLUTION

om genomförandet av det sjätte momsdirektivet: vad måste till för att minska momsgapet i EU? (2020/2263(INI))

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

- med beaktande av artiklarna 4 och 14 i Fördraget om Europeiska unionen,
- med beaktande av artikel 113 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget),
- med beaktande av rådets sjätte direktiv 77/388/EEG av den 17 maj 1977 om harmonisering av medlemsstaternas lagstiftning rörande omsättningskatter – Gemensamt system för mervärdesskatt: enhetlig beräkningsgrund¹ (sjätte momsdirektivet),
- med beaktande av rådets direktiv 2006/112/EG av den 28 november 2006 om ett gemensamt system för mervärdesskatt (momsdirektivet)²,
- med beaktande av rådets direktiv (EU) 2017/2455 av den 5 december 2017 om ändring av direktiven 2006/112/EG och 2009/132/EG vad gäller vissa skyldigheter på mervärdesskatteområdet för tillhandahållanden av tjänster och distansförsäljning av varor³,
- med beaktande av rådets direktiv (EU) 2018/1910 av den 4 december 2018 om ändring av direktiv 2006/112/EG vad gäller harmonisering och förenkling av vissa regler i mervärdesskattesystemet för beskattning av handel mellan medlemsstaterna⁴,
- med beaktande av rådets direktiv (EU) 2019/1995 av den 21 november 2019 om ändring av direktiv 2006/112/EG vad gäller bestämmelserna om distansförsäljning av varor och vissa inhemska leveranser av varor⁵,
- med beaktande av rådets direktiv (EU) 2020/285 av den 18 februari 2020 om ändring av direktiv 2006/112/EG om ett gemensamt system för mervärdesskatt vad gäller den särskilda ordningen för små företag och förordning (EU) nr 904/2010 vad gäller det administrativa samarbetet och utbyte av information för kontrollen av att den särskilda ordningen för små företag tillämpas på ett korrekt sätt⁶,
- med beaktande av rådets direktiv (EU) 2020/284 av den 18 februari 2020 om ändring av direktiv 2006/112/EG vad gäller införandet av vissa krav för betaltjänstleverantörer⁷,

¹ EGT L 145, 13.6.1977, s. 1.

² EUT L 347, 11.12.2006, s. 1.

³ EUT L 348, 29.12.2017, s. 7.

⁴ EUT L 311, 7.12.2018, s. 3.

⁵ EUT L 310, 2.12.2019, s. 1.

⁶ EUT L 62, 2.3.2020, s. 13.

⁷ EUT L 62, 2.3.2020, s. 7.

- med beaktande av rådets genomförandeförordning (EU) nr 282/2011 av den 15 mars 2011 om fastställande av tillämpningsföreskrifter för direktiv 2006/112/EG om ett gemensamt system för mervärdesskatt⁸,
- med beaktande av rådets förordning (EU) 2017/2454 av den 5 december 2017 om ändring av förordning (EU) nr 904/2010 om administrativt samarbete och kampen mot mervärdesskattebedrägeri⁹,
- med beaktande av rådets genomförandeförordning (EU) 2017/2459 av den 5 december 2017 om ändring av genomförandeförordning (EU) nr 282/2011 om fastställande av tillämpningsföreskrifter för direktiv 2006/112/EG om ett gemensamt system för mervärdesskatt¹⁰,
- med beaktande av rådets förordning (EU) 2018/1541 av den 2 oktober 2018 om ändring av förordningarna (EU) nr 904/2010 och (EU) 2017/2454 vad gäller åtgärder för att stärka det administrativa samarbetet på mervärdesskatteområdet¹¹,
- med beaktande av rådets genomförandeförordning (EU) 2019/2026 av den 21 november 2019 om ändring av genomförandeförordning (EU) nr 282/2011 vad gäller leveranser av varor eller tillhandahållanden av tjänster som förmedlas genom elektroniska gränssnitt och de särskilda ordningarna för beskattningsbara personer som tillhandahåller tjänster till icke beskattningsbara personer, som utför distansförsäljning av varor och vissa inhemska leveranser av varor¹²,
- med beaktande av kommissionens genomförandeförordning (EU) 2020/194 av den 12 februari 2020 om tillämpningsföreskrifter för rådets förordning (EU) nr 904/2010 när det gäller de särskilda ordningarna för beskattningsbara personer som tillhandahåller tjänster till icke beskattningsbara personer, som utför distansförsäljning av varor och vissa inhemska leveranser av varor¹³, som avser paketet om mervärdesskatt på e-handel,
- med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/847 av den 20 maj 2021 om inrättande av Fiscalisprogrammet för samarbete på beskattningsområdet och om upphävande av förordning (EU) nr 1286/2013¹⁴,
- med beaktande av förslaget till rådets direktiv om ändring av direktiv 2006/112/EG vad gäller reducerade mervärdesskattesatser (COM(2018)0020),
- med beaktande av förslaget till rådets direktiv om ändring av direktiv 2006/112/EG om ett gemensamt system för mervärdesskatt vad gäller den särskilda ordningen för småföretag (COM(2018)0021),
- med beaktande av förslaget till rådets direktiv om ändring av direktiv 2006/112/EG vad gäller införandet av de detaljerade tekniska bestämmelserna för driften av det slutgiltiga

⁸ EUT L 77, 23.3.2011, s. 1.

⁹ EUT L 348, 29.12.2017, s. 1.

¹⁰ EUT L 348, 29.12.2017, s. 32.

¹¹ EUT L 259, 16.10.2018, s. 1.

¹² EUT L 313, 4.12.2019, s. 14.

¹³ EUT L 40, 13.2.2020, s. 114.

¹⁴ EUT L 188, 28.5.2021, s. 1.

mervärdesskattesystemet för beskattning av handeln mellan medlemsstaterna (COM(2018)0329)¹⁵,

- med beaktande av kommissionens meddelande av den 6 december 2011 *En jämlikhetsunion: Mot ett enklare, robustare och effektivare mervärdesskattesystem som anpassats till den inre marknaden* (COM(2011)0851),
- med beaktande av kommissionens meddelande av den 4 oktober 2017 *Uppföljning av handlingsplanen för mervärdesskatt: Mot ett gemensamt mervärdesskatteområde i EU - Dags för beslut* (COM(2017)0566),
- med beaktande av kommissionens meddelande av den 7 april 2016 om en handlingsplan för mervärdesskatt – Mot ett gemensamt mervärdesskatteområde i EU – Dags för beslut (COM(2016)0148),
- med beaktande av sin resolution av den 12 februari 2019 om förslaget till rådets direktiv om ändring av direktiv 2006/112/EG vad gäller införandet av de detaljerade tekniska bestämmelserna för driften av det slutgiltiga mervärdesskattesystemet för beskattning av handeln mellan medlemsstaterna¹⁶,
- med beaktande av sin ståndpunkt av den 10 mars 2021 om förslaget till rådets direktiv om ändring av direktiv 2011/16/EU om administrativt samarbete i fråga om beskattning¹⁷,
- med beaktande av sin lagstiftningsresolution av den 19 maj 2021 om rådets ståndpunkt vid första behandlingen inför antagandet av Europaparlamentets och rådets förordning om inrättande av Fiscalisprogrammet för samarbete på beskattningsområdet och om upphävande av förordning (EU) nr 1286/2013(06116/1/2021 – C9-0179/2021 – 2018/0233(COD))¹⁸,
- med beaktande av sin resolution av den 13 oktober 2011 om mervärdesskattens framtid¹⁹,
- med beaktande av sin resolution av den 24 november 2016 om ”Vägen mot ett slutligt moms-system och bekämpning av momsbedrägeri”²⁰,
- med beaktande av sin resolution av den 26 mars 2019 om ekonomisk brottslighet, skatteundandragande och skatteflykt²¹,
- med beaktande av sin resolution av den 20 maj 2021 om att forma EU:s digitala framtid: undanröja hinder för en fungerande digital inre marknad och förbättra användningen av AI för europeiska konsumenter²²,

¹⁵ Ikraftträdandet har senarelagts till den 1 juli 2022.

¹⁶ EUT C 449, 23.12.2020, s. 295.

¹⁷ Antagna texter, P9_TA(2021)0072.

¹⁸ Antagna texter, P9_TA(2021)0247.

¹⁹ EUT C 94E, 3.4.2013, s. 5.

²⁰ EUT C 224, 27.6.2018, s. 107.

²¹ EUT C 108, 26.3.2021, s. 8.

²² Antagna texter, P9_TA(2021)0261.

- med beaktande av sin resolution av den 16 september 2021 om genomförandet av EU:s krav på utbyte av upplysningar i fråga om beskattning: framsteg, lärdomar och hinder att övervinna²³,
- med beaktande av studien av den 30 augusti 2021 *VAT gap, reduced VAT rates and their impact on compliance costs for businesses and on consumers*, som utarbetades av DIW ECON och offentliggjordes av parlamentets generaldirektorat för parlamentarisk utredning och analys,
- med beaktande av revisionsrättens yttrande 11/2020 av den 11 december 2020 (i enlighet med artiklarna 287.4 och 322.2 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt) över utkastet till rådets förordning (EU, Euratom) om ändring av förordning (EEG, Euratom) nr 1553/89 om den slutliga enhetliga ordningen för uppbörd av egna medel som härrör från mervärdesskatt,
- med beaktande av revisionsrättens särskilda rapport nr 12/2019 av den 16 juli 2019: E-handel: uppbörden av moms och tullar är fortfarande problematisk i många avseenden,
- med beaktande av det offentliga samråd som ägde rum från den 8 februari till den 3 maj 2021 om momsregler för finansiella tjänster och försäkringstjänster – översyn (VAT rules for financial and insurance services – review),
- med beaktande av artikel 54 i arbetsordningen och artikel 1.1 e och bilaga 3 i talmanskonferensens beslut av den 12 december 2002 om förfarandet för beviljande av tillstånd att utarbeta initiativbetänkanden,
- med beaktande av betänkandet från utskottet för ekonomi och valutafrågor (A9-0355/2021), och av följande skäl:
 - A. År 1977 antog rådet det sjätte momsdirektivet i syfte att få till stånd en enhetlig beräkningsgrund för att fastställa harmoniserade momssatser. Vid denna tidpunkt hade alla medlemsstater redan infört ett momssystem i enlighet med de första²⁴ och andra²⁵ rådsdirektiven av den 11 april 1967 om harmonisering av medlemsstaternas lagstiftning rörande omsättningsskatter. Medlemsstaterna fattade beslut om en övergångsperiod, som sedan dess har förlängts, under vilken detta skulle uppnås.
 - B. Momsdirektivet har omarbetat och upphävt det sjätte momsdirektivet av tydlighetsskäl. Direktivet föreskriver att övergångsreglerna bör ersättas av ett slutgiltigt system som bygger på beskattning i ursprungsmedlemsstaten. Övergångssystemet är komplicerat, bristfälligt och strukturellt sårbart för bedrägerier.
 - C. I första hand ansvarar varje medlemsstat för uppbörden av moms.
 - D. År 2013 inleddes en omfattande revidering för att införa ett slutgiltigt system som bygger på destinationsprincipen, och som skulle vara mindre sårbart för bedrägerier²⁶.

²³ Antagna texter, P9_TA(2021)0392.

²⁴ EGT 71, 14.4.1967, p. 1301.

²⁵ EGT 71, 14.4.1967, p. 1303.

²⁶ Såsom beskrivs i EU:s handlingsplan om ett gemensamt mervärdesskatteområde i EU.

Destinationsprincipen innebär att momsens skickas till medlemsstat där den slutgiltiga konsumtionen sker.

- E. Den 25 maj 2018 antogs ett förslag till direktiv som inför närmare bestämmelser om det slutgiltiga momssystemet för handel med varor inom EU mellan företag och avslutar övergångssystemet²⁷. Parlamentet antog sin ståndpunkt om detta den 12 februari 2019. Rådet har ännu inte antagit en ståndpunkt. Denna blockad av beslutet försenar viktiga beslut om att anpassa momsens till de utmaningar som vi kommer att ställas inför under EU:s ekonomiska återhämtning, och avsaknaden av åtgärder innebär att kryphål som skulle kunna göra det möjligt att öka momsgapet inte har åtgärdats.
- F. Momsgapet i EU minskade från 20 % år 2009 till 10 % år 2019, och enligt de preliminära uppskattningarna vid tidpunkten i fråga skulle gapet kunna minska till under 130 miljarder euro. På grund av pandemin och dess socioekonomiska effekter bröts denna trend 2020. Förlusten beräknas uppgå till 164 miljarder euro, och en tredjedel av detta har gått till bedragare och nätverk för organiserad brottslighet. Förlusten kan innebära ett momsgap på 13,7 %. Detta scenario kräver strategiska politiska alternativ.
- G. Enligt 2020 års slutliga rapport av den 10 september 2020 som utarbetats för kommissionen inom ramen för ”Study and Reports on the VAT Gap in the EU-28 Member States” (studie och rapporter om momsgapet i EU:s 28 medlemsstater), varierar momsgapet väsentligt från mindre än 1 % till över 33 %.
- H. Denna förlust är skadlig både för EU:s budget (moms är EU:s näst största egna medel), de nationella budgetarna, företagen och för dem som lever i EU.
- I. Fiscalisprogrammet för perioden 2021–2027, med en budget på 269 miljoner euro, syftar till att bekämpa skatteorättvisor genom att hjälpa nationella skattemyndigheter att samarbeta bättre för att bekämpa skattebedrägeri, skatteundandragande och aggressiv skatteplanering. Det tidigare programmet inbringade 591 miljoner euro i intäkter till EU.
- J. För att fungera ändamålsenligt måste medlemsstaternas plattform för bedrägeribekämpningsexperter, Eurofisc, som inrättades 2010, stärkas och få tillräckliga resurser för att kunna genomföra gemensamma riskanalyser, samordna utredningar och samarbeta med Europeiska byrån för bedrägeribekämpning (Olaf), Europol och Europeiska åklagarmyndigheten, särskilt i syfte att utreda momsbedrägerier. Ett system med differentierade momssatser och höga efterlevnadskostnader skulle kunna öka bedrägerierna.
- K. Revisionsrättens yttrande 11/2020 behandlar den nya metod som föreslås för att förenkla beräkningen av momsbaseade egna medel. I detta yttrande anges att förslaget ”jämfört med det nuvarande systemet förenklar (...) beräkningen av medlemsstaternas momsbaseade egna medel betydligt”, men att revisionsrätten har ”identifierat en risk för att den slutgiltiga fleråriga viktade genomsnittssatsen inte är representativ för alla medlemsstater”.

²⁷ COM(2018)0329.

- L. Den socioekonomiska kris som orsakats av covid-19-pandemin har krävt betydande finanspolitiska och budgetmässiga insatser från medlemsstaternas regeringar, inbegripet i form av stöd till företag.
- M. De momsbaseade egna medlen stod för 11 % av EU:s budget 2019, dvs. totalt 17,8 miljarder euro.
- N. Kommissionens *En handlingsplan för rättvis och enkel beskattning till stöd för återhämtningsstrategin* är en del av EU:s nya strategi för förenkling och för anpassning av beskattningen till digitaliseringen av ekonomin och den gröna omställningen samt för att bekämpa skattebedrägerier och skatteundandragande. I handlingsplanen fastställs prioriterade momsrelaterade frågor, med fokus på att bekämpa momsbedrägerier och modernisera momsen på finansiella tjänster, med hänsyn tagen till digitaliseringen av ekonomin.
- O. Sedan momsdirektivet antogs har finansiella tjänster, med vissa undantag, varit momsbefriade på grund av att de omfattas av andra skatter (t.ex. skatter på försäkringspremier).
- P. Moms är en indirekt skatt som tas ut av samtliga 27 medlemsstater, dvs. den tas ut inom ramen för flera olika nationella system, och man bör identifiera god praxis hos alla dessa och tillämpa dem för en EU-omfattande reform. Nationella exempel bör betraktas som modeller som ska beaktas, och kommissionen måste fungera som en plattform för utbyte av sådan god praxis. De nationella lagstiftningsändringar som infördes av en medlemsstat och som skapade incitament för konsumenter att begära kvitton i svårbeskattade sektorer, är ett sådant bra exempel.
- Q. Det allmänna målet om att digitalisera beskattning är viktigt för att säkerställa transparens, enkelhet, ansvarsskyldighet och automatiserad rapportering, vilket är avgörande för ett slutgiltigt, förenklat och framtidssäkert momssystem. Covid-19-pandemin har drivit på utvecklingen av digitaliseringen för alla transaktioner. Små och medelstora företag står i centrum för denna digitaliseringsprocess och bör därför ges stöd för att förvärva den senaste tekniken och sakkunskapen.
- R. Momsen är i stort sett harmoniserad på EU-nivå och är en källa till egna medel för EU:s budget, och kräver därför ett omfattande samarbete på EU-nivå.
- S. Parlamentet respekterar till fullo principen om nationell skattesuveränitet.

Skattesatser, skattebaser och momsgap i medlemsstaterna

1. Europaparlamentet välkomnar att den övergripande trenden är positiv med en minskning av momsgapet i medlemsstaterna från 20 % år 2009 till 10 % år 2019, vilket tyder på att momsbedrägerierna i EU minskar och att momsintäkterna som en andel av bruttonationalprodukten ökar.
2. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att analysera och utbyta bästa praxis från de medlemsstater som har lyckats undvika ett stort momsgap. Parlamentet stöder målet att hitta innovativa skattelösningar i linje med en ny ekonomisk, social och miljömässig verklighet.

3. Europaparlamentet noterar att enligt vissa uppskattningar skulle en intäktsneutral skattereform i genomsnitt kunna minska standardmomssatsen i EU-27 med 7 procentenheter, utöver en minskning av efterlevnadskostnaderna. Parlamentet betonar att minskningens storlek enligt dessa uppskattningar varierar mellan 2 (Estland) till 13 (Grekland) procentenheter i EU:s medlemsstater. Parlamentet konstaterar att detta inte är det enda svaret på behovet av att ta itu med skattesystemets komplexitet. Parlamentet konstaterar att en lägre standardmomssats skulle gynna konsumenterna, särskilt låginkomsthushållen. Parlamentet noterar att medlemsstaterna har en möjlighet att undersöka de fördelar som en sådan gemensam reducerad standardmomssats skulle innebära för den rättvisa konkurrensen på deras marknader.
4. Europaparlamentet anser att tillämpningen av en mängd olika reducerade momssatser är berättigad i samhället, särskilt för att minska momssystemets regressivitet och bidra till att uppnå vissa nationella politiska mål, såsom tillgången till viktiga varor och sektorer som hälsa och livsmedel, men att den också bidrar till komplexiteten och bristen på insyn i skattesystemet, ökar kostnaderna för efterlevnad och kan underlätta bedrägerier. Parlamentet förstår att tillämpningen av reducerade momssatser kan leda till en prissänkning för konsumenten, men detta beror på flera faktorer. Parlamentet konstaterar därför att en grundlig analys och konsekvensbedömning måste göras.
5. Europaparlamentet noterar de stora skillnaderna i de standardmomssatser som tillämpas i medlemsstaterna och den komplexitet som detta innebär för systemet, även när det är motiverat på grund av olika nationella ekonomiska system. Parlamentet understryker att denna komplexitet förvärras av de olika sätt på vilka reducerade momssatser tillämpas, vilket är legitimt för att eftersträva sociala och miljömässiga mål. Parlamentet påminner om att möjligheten att tillämpa superreducerade momssatser (i fem medlemsstater) och parkeringssatser (i fem medlemsstater) utgör ytterligare ett hinder för ett enhetligt och fullt kompatibelt gemensamt system.
6. Europaparlamentet inser att systemet blir alltmer komplicerat på grund av de olika skattesatserna, men också på grund av befrielser och undantag, som måste utgöra undantag. Parlamentet påminner om den särskilda situationen med ojämlig behandling med olika regler för medlemsstater som anslöt sig före och efter 1992. Parlamentet uppmanar kommissionen att ta itu med denna fråga i framtida lagstiftningsförslag.
7. Europaparlamentet noterar att kommissionen under de senaste två årtiondena har inlett nästan 200 överträdelseförfaranden avseende moms. Parlamentet uppmanar kommissionen att ta fram en sammanfattning av de viktigaste resultaten av dessa förfaranden som en grund för framtida lagstiftningsförslag, nämligen om reducerade momssatser, momsbefrielser och uteblivet införlivande.
8. Europaparlamentet noterar att covid-19-pandemin motiverade momsrelaterade undantagsregler, vilket visar på att viss flexibilitet behövs för att kunna hantera akuta eller oväntade situationer. Parlamentet uppmanar kommissionen att ta hänsyn till detta i framtida lagstiftningsförslag om moms.
9. Europaparlamentet konstaterar att momsgapet fluktuerar i takt med konjunkturcykeln och att låg skatteefterlevnad ibland kopplas ihop med höga standardmomssatser men också med lägre rättslig och juridisk effektivitet, svagare rättsinstitutioner, högre upplevda korruptionsnivåer och den svarta ekonomins totala andel.

10. Europaparlamentet noterar med oro att vissa medlemsstater generellt sett inte momsbefriar naturadonationer, vilket gör att företag förstör konsumentvaror, i synnerhet returerna, trots att en sådan momsbefrielse är möjlig inom ramen för det befintliga momsdirektivet. Parlamentet uppmanar kommissionen att utfärda riktlinjer till medlemsstaterna och klargöra att momsbefrielser för naturadonationer kommer att vara förenliga med den befintliga EU-rätten om moms tills rådets förslag COM(2018)0020 (artikel 98.2) har antagits av medlemsstaterna.
11. Europaparlamentet beklagar bristen på tillgängliga uppgifter om regionala skillnader, som skulle kunna vara ett stort hinder för att mäta momsgapet. Parlamentet uppmanar kommissionen att undersöka om man genom att ta fram och offentliggöra regionala mätningar av momsgapet skulle kunna få ett värdefullt verktyg för att öka transparensen och minska momsgapet.

De många olika reducerade momssatsernas effekter för företagen

12. Europaparlamentet anser att de många olika nuvarande reducerade momssatserna leder till en ytterligare administrativ börda för företagen. Parlamentet noterar att den totala kostnaden för efterlevnad av momsreglerna varierar mellan 1 % och 4 % av företagets omsättning i medlemsstaterna. Parlamentet noterar att digitaliseringen i hög grad kan bidra till att minska företagets efterlevnadskostnader.
13. Europaparlamentet konstaterar att små och medelstora företag betalar efterlevnadskostnader som proportionerligt sett är högre, eftersom dessa kostnader är fasta och oberoende av företagets storlek, och att höga efterlevnadskostnader utgör ett hinder för inträde på EU:s inre marknad. Parlamentet anser därför att differentierade momssystem inom EU kan hämma export inom EU för alla företag, särskilt små och medelstora företag. Parlamentet noterar dock att de empiriska bevisen inte är entydiga när det gäller effekterna av differentierade momssystem på den internationella handeln, och huruvida de skulle kunna skapa ojämlika konkurrensvillkor i denna handel, särskilt på grund av höga efterlevnadskostnader, undantag och bristfälliga återbetalningssystem.
14. Europaparlamentet noterar digitaliseringens potential att minska efterlevnadskostnaderna, även om dessa fördelar ofta förverkligas först på lång sikt. Parlamentet framhåller att digitala innovationer²⁸ kan minska efterlevnadskostnaderna, bidra till ökad transparens när det gäller handelstransaktioner och minska byråkratin. Parlamentet betonar att det är nödvändigt att säkerställa datasäkerhet, integritetsskydd och konfidentialitet för företag. Parlamentet insisterar på att företag måste stödjas på ett subsidiärt sätt²⁹ genom EU-program, och att särskilt små och medelstora företag och andra sårbara ekonomiska aktörer måste stödjas genom EU-organiserad utbildning om den digitala omställningen för att dra nytta av och bidra till den. Parlamentet betonar att en sådan allmän strategi för att påskynda digitaliseringen av de små och medelstora företagens sakkunskap och verksamhet på plats i slutändan skulle gynna momsutbetalningsbördan. Parlamentet framhåller potentialen hos distribuerad databasteknik för att förhindra momsbedrägerier – t.ex. gemenskapsinternt bedrägeri via skenföretag – och ser fram emot lagstiftningsförslaget om modernisering av momsrapporteringskyldigheterna. Parlamentet uppmanar dessutom kommissionen att

²⁸ Såsom artificiell intelligens, stordata och blockkedjeteknik.

²⁹ Detta innebär att stödet först kommer från medlemsstaterna och sedan från EU.

lägga fram ett initiativ som fokuserar på att underlätta näringsidkarnas tillämpning av distribuerad databasteknik och minska byråkratin.

15. Europaparlamentet anser att för att underlätta handeln och öka rättssäkerheten på den inre marknaden bör kommissionen i samarbete med medlemsstaterna förbättra databasen över skatter i Europa, som är en EU-webbportal med information till företag om moms. Parlamentet betonar att portalen bör ge snabb, aktuell och korrekt tillgång till relevanta uppgifter om genomförandet av momssystemen i de olika medlemsstaterna, och särskilt om de korrekta momssatserna för olika varor och tjänster i de olika medlemsstaterna samt villkoren för nollprocentsatser för moms. Parlamentet noterar att denna portal också skulle kunna bidra till att åtgärda det nuvarande momsgapet. Parlamentet föreslår att EU:s gemensamma kontaktpunkt införs i EU:s webbportal för momsinformation.
16. Europaparlamentet lyfter fram EU:s gemensamma kontaktpunkt som ett exempel på digital innovation som gör det möjligt för EU-företag att förenkla sina momsfakturor och därmed efterlevnadskostnaderna på området e-handel inom EU. Parlamentet noterar att en sådan minskning av efterlevnadskostnaderna är särskilt fördelaktig för små och medelstora företag. Parlamentet noterar kommissionens beredvillighet att för 2022/2023 föreslå en ändring av momsdirektivet i syfte att ytterligare utvidga tillämpningsområdet för den gemensamma kontaktpunkten för moms. Parlamentet uppmanar kommissionen att undersöka hur den gemensamma kontaktpunktens tillämpningsområde kan utvidgas.
17. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att utöka och förbättra sitt samarbete och att noggrant tillämpa de regler för utbyte av uppgifter om momsbetalningar som antogs i februari 2020 för att underlätta upptäckt av skattebedrägerier i samband med gränsöverskridande e-handel.
18. Europaparlamentet noterar att medlemsstaterna redan använder ny teknik för att förbättra effektiviteten hos kontrollerna av inhemska inköp för skatterelaterade ändamål. Parlamentet konstaterar att dessa nationella åtgärder måste beaktas som god praxis vid en reform av momssystemet. Parlamentet förespråkar mer samordning mellan medlemsstaterna i detta avseende, för att underlätta gränsöverskridande transaktioner utan överdrivna kostnader för aktörer och konsumenter. Parlamentet uppmanar kommissionen att lägga fram konkreta förslag för att främja ett snabbare system för informationsutbyte om momstransaktioner inom EU och göra det driftskompatibelt med nationella mekanismer. Parlamentet förespråkar en utvidgning av e-fakturerings och efterlyser införandet av en harmonisering av EU:s standard för e-fakturerings, särskilt informationen i en e-faktura för att underlätta gränsöverskridande driftskompatibilitet, säkerställa regelefterlevnad, öka insynen i handelstransaktioner och därmed begränsa bedrägerier och fel.
19. Europaparlamentet understryker att man brådskande måste ta itu med gränsöverskridande momsbedrägerier och karusellbedrägerier genom ett korrekt genomförande av effektiva mekanismer för informationsutbyte och lämpliga resurser (både mänskliga, finansiella, tekniska och teknologiska) till nationella myndigheter och andra myndigheter såsom Olaf. Parlamentet framhåller de värdefulla bidragen från organer som Eurofisc. Parlamentet påminner om betaltjänstleverantörernas roll och behovet av att garantera höga standarder för momsrapportering. Parlamentet anser att det är nödvändigt att kommissionen tillhandahåller en konsekvensbedömning för att

bedöma införandet av ett allmänt förfarande för omvänd betalningsskyldighet i flera medlemsstater till följd av genomförandet av rådets direktiv om tillfällig tillämpning av ett allmänt förfarande för omvänd betalningsskyldighet på leveranser av varor och tjänster över ett visst tröskelvärde³⁰, i syfte att bekämpa gemenskapsinterna bedrägerier via skenföretag, och i synnerhet bedöma dess inverkan på kampen mot alla typer av momsbedrägerier och konsekvenserna för företagens efterlevnadskostnader.

20. Europaparlamentet konstaterar att de många olika momssatserna kan leda till en snedvridning av priserna på den inre marknaden och skapa incitament till gränsöverskridande inköp. Parlamentet noterar att de många olika momssatserna i synnerhet skapar incitament att utnyttja prisskillnader mellan länder genom att flytta konsumtionen till medlemsstater med lägre momssatser och snedvrida regeringarnas uppbörd av intäkter.
21. Europaparlamentet påminner om att företagen behöver förenklad och centraliserad tillgång till information om skattesatser, korrekta momssatser för olika varor och tjänster i de olika medlemsstaterna och villkoren för nollprocentsatser för moms samt tydliga och entydiga momsregler för att uppmuntra gränsöverskridande affärsverksamhet och minska den administrativa bördan. Parlamentet välkomnar i detta avseende den förenklade och digitaliserade metoden för registrering, via en onlineportal, för momssystemet för småföretag som bedriver gränsöverskridande verksamhet, vilket minskar kostnaderna och den administrativa bördan. Parlamentet noterar att 26 av de 27 medlemsstaterna använder reducerade momssatser som en del av sin skatte- och socialpolitik. Parlamentet påminner om att en gemensam webportal för information om genomförandet av momssystemen i olika medlemsstater skulle främja gränsöverskridande verksamhet och minska företagens administrativa börda.
22. Europaparlamentet välkomnar den positiva trenden med minskade efterlevnadskostnader som en följd av företagens och den offentliga förvaltningens fortsatta digitalisering. Parlamentet noterar att tiden för skatteefterlevnad i OECD-länderna minskade från 230 timmar 2006 till 162 timmar 2020, främst till följd av införandet av elektroniska registrerings- och betalningssystem³¹.
23. Europaparlamentet betonar att ett välutformat momssystem är neutralt och bör inte påverka handeln, men att denna princip i praktiken är svår att kontrollera på global nivå på grund av momsbefrielser, ineffektiva system för återbetalning och det stora antalet momssatser, som leder till högre efterlevnadskostnader. Parlamentet påminner om att ett effektivt momssystem bidrar till kampen mot skatteundandragande och skatteoptimering. Parlamentet betonar att allt fler små och medelstora företag är villiga att handla i hela EU, särskilt genom onlinetransaktioner, och att EU:s momssystem bör inriktas på att underlätta en sådan gränsöverskridande tillväxt.
24. Europaparlamentet noterar att empiriska bevis visar att det nuvarande systemet med flera momssatser är regressivt i EU:s medlemsstater när momsen beräknas som en

³⁰ Rådets direktiv (EU) 2018/2057 av den 20 december 2018 om ändring av direktiv 2006/112/EG om ett gemensamt system för mervärdesskatt vad gäller tillfällig tillämpning av ett allmänt förfarande för omvänd betalningsskyldighet på leveranser av varor och tjänster över ett visst tröskelvärde (EUT L 329, 27.12.2018, s. 3).

³¹ Studie från PwC och Världsbanksgruppen av den 26 november 2019 med titeln ”Paying Taxes 2020: The changing landscape of tax policy and administration across 190 economies”, s. 27.

procentsats av den disponibla inkomsten, men tenderar att vara proportionellt eller något progressivt i de flesta medlemsstater när den beräknas som en procentsats av utgifterna. Parlamentet noterar även att när de beräknas i termer av utgifter bidrar befintliga reducerade momssatser och nollprocentsatser för moms till att göra momsen mer progressiv i förhållande till system med en enda momssats. Parlamentet noterar dessutom att det finns belägg för att endast de momssatser som sänks i syfte att stödja låginkomsthushåll (såsom reducerade momssatser på livsmedel) gör momsen mer progressiv. Parlamentet uppmanar medlemsstaterna att, när de tillämpar reducerade momssatser, göra detta med det specifika syftet att stödja låginkomsthushåll.

Effekterna av reducerade momssatser på konsumenterna och på sociala mål och miljömål

25. Europaparlamentet konstaterar att tillämpningen av reducerade momssatser inte systematiskt leder till en permanent prisminskning för konsumenterna och att den reducerade momssatsens ändamålsenlighet beror på flera faktorer, såsom i vilken utsträckning företagen för vidare reduceringen till konsumenterna, reduceringens varaktighet och storlek och hur komplext momssatssystemet är. Parlamentet betonar att överföringen av hela reduceringen därför är en komplicerad process som inte bör göras utan en sund konsekvensbedömning. Parlamentet konstaterar att även om de nuvarande reducerade momssatserna och nollprocentsatserna för moms proportionerligt är till större nytta för låginkomsthushåll i EU (beräknad som en andel av utgifterna) gynnar de vanligtvis höginkomsthushåll i absoluta tal (kontanter). Parlamentet konstaterar därför att omfattande analyser och konsekvensbedömningar måste genomföras för att se till att reduceringar endast tillämpas om de kan gynna låginkomsthushåll.
26. Europaparlamentet betonar att reducerade momssatser normalt syftar till att säkerställa att viktiga varor är tillgängliga för alla. Parlamentet betonar att reducerade momssatser på förnödenheter (t.ex. livsmedel) tenderar att göra momsen mer progressiv. Parlamentet betonar att reducerade momssatser kan vara effektivare i samhällen med stora inkomstskillnader och stora sociala och ekonomiska ojämlikheter. Parlamentet konstaterar att det endast finns få och tvetydiga empiriska bevis för de reducerade momssatsernas effektivitet när det gäller att främja socialt önskvärda eller miljövänliga varor.
27. Europaparlamentet är djupt oroat över konsumtionsskatternas regressiva karaktär. Parlamentet betonar att momsen bör hållas på en låg nivå eftersom den belastar hushåll med lägre inkomster på ett oproportionerligt sätt, vilket leder till större ojämlik i fördelningen av välståndet.
28. Europaparlamentet konstaterar att det fortfarande är svårt att bedöma de reducerade momssatsernas effektivitet när det gäller att främja miljövänliga varor på grund av bristen på empiriska bevis, även om positiva effekter kan påvisas i vissa fallstudier och enligt vissa modeller. Parlamentet betonar emellertid att för att främja miljövänlig konsumtion är det av största vikt att medlemsstaterna fasar ut alla nollprocentsatser för moms och alla reducerade momssatser för varor och tjänster som är skadliga för miljön. Parlamentet uppmanar medlemsstaterna att fasa ut reducerade skattesatser för högförorenande varor och tjänster senast 2030 för att uppnå EU:s klimatmål i den europeiska gröna given. Parlamentet uppmanar medlemsstaterna att undersöka genomförandet av kompensationsmekanismer för att hjälpa låginkomsthushåll att

hantera den minskning av disponibel inkomst som följer av högre momsatsen för förorenande varor och tjänster.

29. Europaparlamentet betonar i detta avseende att reducerade momsatsen bör beakta de offentliga finansernas hållbarhet. Parlamentet konstaterar att rationalisering som syftar till att uppnå ett enhetligt moms-system bör ta hänsyn till den historiska och tillfälliga tillämpningen av reducerade skattesatser, förutsatt att andra villkor är uppfyllda.
30. Europaparlamentet betonar att det finns uppgifter som tyder på att reducerade momsatsen är ett ganska ineffektivt verktyg för att nå de sociala målen eller miljömålen eftersom de medför betydande kostnader för regeringarna på grund av storleken på moms-gapet, minskade skatteintäkter, ökade administrativa kostnader, höga kostnader för kontroller och inspektioner, påtryckningar från sociala och ekonomiska företrädare till följd av efterlevnadskostnaderna, ekonomiska snedvridningar och till och med skattebedrägeri samt svårigheter med att nå målgrupper.
31. Europaparlamentet konstaterar att för att göra en fullständig bedömning av de icke-standardiserade momsatsernas effektivitet och ändamålsenlighet är det nödvändigt att jämföra dem med alternativa politiska instrument. Parlamentet anser att dessa åtgärder kan vara mer effektiva, flexibla, synliga och kostnadseffektiva för att uppnå dessa sociala och miljömässiga mål, om de används på ett effektivt sätt av regeringarna. Parlamentet noterar dock att dessa instrument utgör kärnan i den nationella skattesuveräniteten och ingår i de nationella befogenheterna eftersom det inte finns någon EU-lagstiftning som harmoniserar dem. Parlamentet påpekar att de icke desto mindre måste respektera EU:s konkurrenspolitik.
32. Europaparlamentet betonar att ett enhetligt moms-system, kombinerat med alternativa politiska instrument och en rad sociala reformer och miljöskatteinstrument, är instrument som alla är värda att utforskas när man utformar ett effektivt ekonomiskt, socialt och grönt heltäckande skattesystem, så länge de inte lägger en orimlig börda på låginkomsthushåll. Parlamentet noterar att Nya Zeeland har ett system med en enhetlig momsats på 15 % och tillämpar skatteavdrag för låginkomsthushåll. Parlamentet noterar att insatserna för att förenkla eller harmonisera moms-systemet i EU inte skulle leda till högre standardmomsatsen och att schablonbidrag och informationskampanjer skulle kunna vara ett alternativ för att främja kollektiva nyttigheter.

Slutsats

33. Europaparlamentet påminner om att momsintäkter är en av de viktigaste källorna till offentliga intäkter och motsvarar i genomsnitt omkring 21 % av de totala skatteintäkterna i EU. Parlamentet noterar att moms-gapet i genomsnitt ligger på 10 % och att moms också utgör ett eget medel för EU:s budget. Parlamentet betonar att en minskning av momsunderlaget kan leda till en minskning av intäkterna för de offentliga finanserna. Parlamentet uppmanar de nationella skattemyndigheterna att ta initiativ för att minska moms-gapet för att förbättra de offentliga finanserna, särskilt mot bakgrund av den ekonomiska nedgången till följd av covid-19-pandemin, och öka EU:s egna medel.
34. Europaparlamentet välkomnar i detta avseende att betydande framsteg har gjorts i samarbetet mellan medlemsstaternas skattemyndigheter under det senaste årtiondet.

Parlamentet stöder ytterligare diskussioner mellan medlemsstaterna för att stärka det administrativa samarbetet.

35. Europaparlamentet stöder slutsatserna i DIW ECON:s studie, som uppger att standardmomssatsen i genomsnitt tillämpades på 71 % av den totala skattebasen i medlemsstaterna 2019. Parlamentet påpekar att efterlevnadskostnaderna i samband med de olika momssystemen kan minskas betydligt genom fortsatt digitalisering av företagen och de offentliga förvaltningarna. Parlamentet påpekar att kostnaderna för olika momssystem för företag, särskilt små och medelstora företag, de snedvridningar som de kan orsaka på den inre marknaden och handeln, och deras inverkan på regeringarna i form av inkomstbortfall måste bedömas noggrant för att uppnå ett sammanhållet, rättvist och effektivt momssystem i EU. Parlamentet konstaterar att reducerade skattesatser på förnödenheter (t.ex. livsmedel) tenderar att göra mervärdesskatten mer progressiv och att låginkomsthushåll gynnas av reducerade momssatser även om de är mindre effektiva medel för att uppnå intäktsfördelning eller miljömål.
36. Europaparlamentet noterar att svårigheterna med att minska momsgapet mellan medlemsstaterna orsakas av en kombination av faktorer såsom behovet av att behålla ett visst antal undantag från moms för vissa varor och tjänster och medlemsstaternas vilja att behålla reducerade momssatser på minst 5 %. Parlamentet konstaterar att medlemsstaterna behöver behålla flexibiliteten att fastställa sina egna momssatser med tanke på den betydelse som denna skatt har som budgetinstrument.
37. Europaparlamentet efterlyser ett förenklat och moderniserat momssystem, med gränser för undantag och icke-standardiserade momssatser, för att främja en rättvis och effektiv konkurrens mellan företagen på den inre marknaden, och som minskar efterlevnadskostnader och förbättrar den frivilliga efterlevnaden. Parlamentet noterar att ett sådant förenklat momssystem fortfarande skulle ha en gemensam kontaktpunkt för att minska efterlevnadskostnaderna för EU-företag och främja handeln inom EU. Parlamentet noterar förslaget från rådets tidigare portugisiska ordförandeskap och rådets nuvarande slovenska ordförandeskap om att på medlemsstatsnivå fasa ut alla nollprocentsatser för moms och alla reducerade momssatser för miljöskadliga varor och tjänster såsom fossila bränslen, kemiska bekämpningsmedel och konstgödsel. Parlamentet begär att man överväger tillämpningen av sociala åtgärder för låginkomsthushåll för att kompensera för den minskning av disponibel inkomst som följer av högre momssatser för förorenande varor och tjänster. Parlamentet uppmanar medlemsstaterna att snabbt anta förslaget till ett reviderat direktiv om momssatser³².
38. Europaparlamentet betonar att momsgapet i hög grad beror på en kombination av faktorer i varje medlemsstat, såsom kryphål i lagstiftningen, en brist på resurser och på digital effektivitet vid skattemyndigheterna samt ineffektiva åtgärder för tillämpning och kontroll, i synnerhet när det gäller åtgärder mot skattebedrägeri, skatteflykt och aggressiv skatteplanering. Parlamentet uppmanar i detta avseende medlemsstaterna att förbättra det administrativa samarbetet och de nationella skattemyndigheternas resultat. Parlamentet välkomnar verktyget för analys av transaktionsnätverk (Transaction Network Analysis) och stöder ett fördjupade samarbetet mellan Eurofisc-medlemmarna för att snabbt upptäcka karusellbedrägerier. Parlamentet vill se att denna

³² COM(2018)0020.

fråga tas upp inom ramen för konferensen om Europas framtid i samband med skyddet av EU:s ekonomiska intressen.

39. Europaparlamentet anser att det är nödvändigt att överväga ett mer harmoniserat införande av e-fakturerings i samtliga medlemsstater, utöver dess nuvarande obligatoriska användning vid offentliga upphandlingar i hela EU, eftersom den har visat sig vara ett effektivt verktyg för att bekämpa skattebedrägerier och skatteundandragande i de länder där den även har införts för andra typer av transaktioner, och den har även lett till en ökad förenkling och minskade efterlevnadskostnader.
40. Europaparlamentet påminner om vikten av att det europeiska observatoriet för skattefrågor, som inrättades på parlamentets initiativ, är oberoende och opartiskt. Parlamentet betonar att Fiscalisprogrammet för 2021–2027 är ett viktigt verktyg för att garantera ett snabbt och konstruktivt samarbete mellan skattemyndigheter.
41. Europaparlamentet påminner om att effektiviteten när det gäller reducerade momsattser som politiskt verktyg alltid bör utvärderas i det specifika sammanhanget med andra befintliga politiska verktyg, Parlamentet tillägger att reducerade skattesatser ofta kompletterar befintliga sociala och miljöpolitiska verktyg och att direkta skatteincitament är instrument som bättre riktar sig till låginkomsthushåll – t.ex. en skattefri tröskel och progressiva skattesatser – och att de i allmänhet är mindre kostsamma, förutsatt att andra villkor är uppfyllda.
42. Europaparlamentet insisterar på att det är nödvändigt att övergå till ett slutgiltigt moms-system som grundas på principen om beskattning i destinationslandet. Parlamentet uppmanar med kraft rådet att så snart som möjligt anta förslaget till direktiv av den 25 maj 2018 (COM(2018)0329), med tanke på de omfattande nationella och europeiska budgetresurser som förlorats inom ramen för det nuvarande systemet. Parlamentet framhåller i detta avseende de viktigaste principerna i det framtida slutgiltiga moms-systemet för gränsöverskridande beskattning av varor inom EU i destinationslandet och att leverantören tar ut och uppbär momsen i destinationsmedlemsstaten.
43. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att följa upp detta betänkande med konkreta lagstiftningsförslag om de specifika frågor som nämnts ovan. Parlamentet uppmanar rådet att värdesätta dialog och samarbete med parlamentet när det gäller att eftersträva en ordentlig reform av moms-systemet, med hänsyn till dessa förslag, och det grundläggande behovet av att garantera att förändringarna av EU:s skattepolitik är demokratiska.
44. Europaparlamentet stöder revisionsrättens förslag³³ att överväga inrättandet av en mekanism för att se över den fleråriga viktade genomsnittssatsen under den fleråriga budgetramperioden för att undvika att nivån av moms-baserade bidrag snedvrids under denna period om en medlemsstat beslutar att ändra sin momspolitik.
45. Europaparlamentet noterar att moms-direktivet måste godkännas enhälligt i rådet i enlighet med artikel 113 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.

³³ Yttrande nr 11/2020.

46. Europaparlamentet påminner om fördelarna med ett skatteregistreringsnummer, som är ett användbart verktyg för att garantera efterlevnad av och respekt för skatteskyldigheter. Parlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att undersöka alla möjligheter med skatteregistreringsnummer som en mekanism för att säkerställa en hög effektivitetsstandard för rapportering.
47. Europaparlamentet stöder idén om att utvidga tillämpningsområdet för den gemensamma kontaktpunkten för moms, som inrättades 2015, till deklaration och betalning av moms. Parlamentet understryker behovet av att specifikt rikta in sig på att anpassa den gemensamma kontaktpunkten till den allt större marknaden för e-handel.
48. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att utvärdera det nuvarande ramverket och föreslå konkreta lagstiftningsförslag om kontrollen av gränsöverskridande transaktioner, som måste förstärkas för att säkerställa momsen. Parlamentet understryker i detta avseende behovet av att särskilt undersöka möjligheterna i samband med användningen av ny digital teknik, med de höga standarder för dataskydd och integritetsskydd som följer av skattebetalarnas rättigheter.
49. Europaparlamentet påminner om vikten av att garantera ett fullständigt införlivande och ett korrekt genomförande av paketet om moms på e-handel. Parlamentet uppmanar kommissionen att utvärdera det aktuella läget i detta sammanhang och lägga fram konkreta förslag för att vid behov anpassa reglerna, med beaktande av e-handels exponentiella tillväxt. Parlamentet noterar att det finns ett avsevärt gap när det gäller uppbörd av moms inom e-handelssektorn. Parlamentet uppmanar kommissionen att studera slutsatserna i Europeiska revisionsrättens särskilda rapport om frågan, i syfte att täppa till momsgapet.
50. Europaparlamentet påminner om vikten av en närmare dialog med internationella partner, främst de mest relevanta handelspartnerna, om moms. Parlamentet anser att detta samarbete måste inledas med och baseras på principen om administrativt samarbete, för att garantera ett ändamålsenligt informationsutbyte som kan stärka kampen mot system som leder till bedrägeri eller undandragande.
51. Europaparlamentet noterar kommissionens avsikt att ändra mervärdesskattekommitténs karaktär och dess mål avseende en framtida ”kommitté inom kommittéförfarandet”. Parlamentet understryker att hänsyn måste tas till parlamentets ståndpunkt i denna fråga. Parlamentet påminner om behovet av att garantera full respekt för EU:s institutionella ram för beskattning och fördelningen av befogenheter avseende indirekt beskattning.
 - o
 - o o
52. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till rådet och kommissionen samt till medlemsstaternas regeringar och parlament.

INFORMATION OM ANTAGANDET I DET ANSVARIGA UTSKOTTET

Antagande	6.12.2021
Slutomröstning: resultat	+: 43 -: 4 0: 11
Slutomröstning: närvarande ledamöter	Gerolf Annemans, Gunnar Beck, Marek Belka, Isabel Benjumea Benjumea, Stefan Berger, Gilles Boyer, Carlo Calenda, Engin Eroglu, Markus Ferber, Jonás Fernández, Raffaele Fitto, Frances Fitzgerald, Luis Garicano, Sven Giegold, Valentino Grant, Claude Gruffat, Enikő Győri, Eero Heinäluoma, Michiel Hoogeveen, Danuta Maria Hübner, Stasys Jakeliūnas, France Jamet, Othmar Karas, Billy Kelleher, Ondřej Kovařík, Georgios Kyrtos, Aurore Lalucq, Aušra Maldeikienė, Pedro Marques, Costas Mavrides, Jörg Meuthen, Csaba Molnár, Siegfried Mureşan, Luděk Niedermayer, Lefteris Nikolaou-Alavanos, Dimitrios Papadimoulis, Piernicola Pedicini, Lídia Pereira, Kira Marie Peter-Hansen, Sirpa Pietikäinen, Evelyn Regner, Antonio Maria Rinaldi, Alfred Sant, Martin Schirdewan, Joachim Schuster, Ralf Seekatz, Pedro Silva Pereira, Paul Tang, Irene Tinagli, Ernest Urtasun, Inese Vaidere, Johan Van Overtveldt, Stéphanie Yon-Courtin, Marco Zanni, Roberts Zīle
Slutomröstning: närvarande suppleanter	Agnès Evren, Henrike Hahn, Eugen Jurzyca, Monica Semedo, Mick Wallace

SLUTOMRÖSTNING MED NAMNUPPROP I DET ANSVARIGA UTSKOTTET

43	+
NI	Enikő Győri
PPE	Isabel Benjumea Benjumea, Stefan Berger, Agnès Evren, Markus Ferber, Frances Fitzgerald, Danuta Maria Hübner, Othmar Karas, Georgios Kyrtos, Aušra Maldeikienė, Siegfried Mureşan, Luděk Niedermayer, Lídia Pereira, Sirpa Pietikäinen, Ralf Seekatz, Inese Vaidere
Renew	Gilles Boyer, Carlo Calenda, Engin Eroglu, Luis Garicano, Billy Kelleher, Ondřej Kovařík, Monica Semedo, Stéphanie Yon-Courtin
S&D	Marek Belka, Jonás Fernández, Eero Heinäluoma, Aurore Lalucq, Pedro Marques, Costas Mavrides, Csaba Molnár, Evelyn Regner, Alfred Sant, Joachim Schuster, Paul Tang, Irene Tinagli
Verts/ALE	Sven Giegold, Claude Gruffat, Henrike Hahn, Stasys Jakeliūnas, Piernicola Pedicini, Kira Marie Peter-Hansen, Ernest Urtasun

4	-
ECR	Michiel Hoogeveen
ID	Gerolf Annemans, Gunnar Beck, Jörg Meuthen

11	0
ECR	Raffaele Fitto, Eugen Jurzyca, Johan Van Overtveldt, Roberts Zīle
ID	Valentino Grant, France Jamet, Antonio Maria Rinaldi, Marco Zanni
The Left	Dimitrios Papadimoulis, Martin Schirdewan, Mick Wallace

Teckenförklaring:

+ : Ja-röster

- : Nej-röster

0 : Nedlagda röster